

Heřmanovští odhalili desku svému generálovi

V první světové válce bojoval coby legionář, později se stal armádním generálem. Během druhé světové války byl popraven nacisty

MILAN ŠUSTR EDUARD STEHLÍK

Heřmanov

Slavnostní odhalení pamětní desky významného rodáka Václava Ždímalu se uskutečnilo v Heřmanově na Velkomeziříčsku.

Václav Ždímal byl českým legionářem, generálem československé armády a příslušníkem obrany národa. Od pátého srpna si ho mohou místní obyvatelé důstojně připomínat. Václav Ždímal se v Heřmanově narodil 29. června 1890. Byl druhým z pěti synů místního učitele. Na realce ve Velkém Meziříčí složil zkoušku dospělosti 11. července 1908.

Po prázdninách téhož roku odchází do Brna, aby na České vysoké škole technické studoval zeměměřičství, tehdy dvouletý kurz. Toto studium ukončil státní zkouškou dne 5. listopadu 1910. Od jara 1911 je zaměstnán jako geometr u firmy Šrámbl v Brně. V červnu 1912 nastupuje místo smluvního zeměměřiče u zemské vlády Bosny a Hercegoviny. U vojenských odvodů v letech 1911, 1912 a 1913 nebyl uznán způsobilým.

Angažmá v Bosně

Po skončení balkánské války v roce 1914 nechce dále sloužit v Rakousku a uchází se o místo zeměměřiče u srbské vlády v Bělehradě, a to pro mapovací práce v osvobozených krajích. Místo v Srbsku však nepřijal, protože nesouhlasil s podmínkami srbské vlády, a vrátil se zpět do služby v Bosně. Krátce nato začíná první světová válka, která se Václava - nevojíka v prvním počátku nedotýká. Záhy jsou však vypisovány nové odvody a Václav Ždímal je v prosinci 1914 v Sarajevu uznán schopným vojenské služby. Začátkem ledna 1915 opouští civilní službu v Bosně a odjíždí na Moravu, kde je prezentován jako jednoholetý dobrovolník u c. k.

zeměbranceckého pluku č. 14 v Brně. S pochodovou rotou svého pluku byl jako četař v polovině srpna 1915 odeslán na ruskou frontu. Svoje protirakouské přesvědčení však nezapírá ani tam a již 30. září 1915 - při prvním určení za velitele polní hlídky - přechází k nepříteli za krásného slunného dne.

První styk s Rusy je však velmi nepřijemný. Je zajat dvěma kozáky a sleduje spor mezi nimi o jeho vlastní život, když jeden z kozáků nechce vodit jediného "Austrijáka" do zajetí, nýbrž chce ho na místě usmrtit.

V Rakousku za dobrovolně přijetí k Rusům byl odsouzen vojenským soudem k trestu smrti zastřelením a u rodičů byl zabaven jeho majetek. V zajetí prodělává těžký případ skvrnitého tyfu a malárie. Do legii vstupuje 20. července 1916, do vlasti se vrací 23. července 1920.

Zde byl 25. července 1920 zařazen k dělostřeleckému pluku 5 v Českých Budějovicích, kde nastoupil službu po krátké repatriční dovolené jako velitel 1. baterie, a tuto funkci pak vykonával až do konce listopadu 1921.

V mezidobí absolvoval v termínu od 1. dubna do 31. července 1921 informační výcvikový kurz pro kapitány dělostřelectva v Praze a od 31. října do 15. listopadu 1921 zkušenou u horského dělostřeleckého pluku 202 v Trutnově. Nastoupil do funkce velitele dělostřeleckého oddílu 251 v Bilině, kterou vykonával nepřetržitě do konce října 1926. V mezidobí byl stálým učitelem taktiky dělostřelectva v kursu pro velitele oddílů v Praze. Později velitelem dělostřeleckého pluku 7 v Olomouci. Dnem 30. září 1931 byl ustanoven zástupcem velitele 7. polní dělostřelecké brigády a tuto funkci vykonával až do 15. září 1932, kdy se opět ujal velení olomouckému dělostřeleckému pluku 7. byl velitelem dělostřeleckého IV. sboru v Olomouci.

Krátce poté byl vyslán do Kursu pro vyšší velitele při Válečné škole. Pak převzal funkci velitele dělostřeleckého pluku 331 v Jincích, kterou zastával až do roku 1934, kdy se stal velitelem 10. polní dělostřelecké brigády v Banské Bystrici. Tam se 1. července 1936 dočkal povýšení do hodnosti brigádního generála. Od 15. října 1937 až do okupace byl velitelem dělostřeleckého IV. sboru v Olomouci. Za branné pohotovosti státu na podzim 1938 vykonával v rámci svého mobilizačního zařazení funkci velitele dělostřeleckého Hranického pásma XIII v Hranicích. V rámci likvidace čs. branné moci byl nejprve 15. dubna 1939 přemístěn k Vojenskému zeměpisnému ústavu v Praze, ale již 13. září byl převeden do oboru ministerstva dopravy.

Tou dobou však již řadu měsíců pracoval v odboji. Od dubna 1939 byl zapojen v Obráně národa jako velitel Oblastního velitelství ON Morava - východ. Ve spolupráci se svým zástupcem Janem Procházkou a náčelníkem svého štábu Stanislavem Mazlem se mu podařilo vybudovat efektivně pracující organizaci, která dosahovala ve zpravodajské a organizační práci vynikajících výsledků. Úzce též spolupracoval s velitelem Zemského velitelství ON Morava Bohuslavem Všetičkou i jeho náčelníkem štábu Václavem Lysákem. Zároveň disponoval přímým spojením na Ústřední vedení ON v Praze. Zatčen byl 11. prosince 1939 v rámci rozsáhlé razie gestapa proti vedoucím představitelům Obrany národa na Moravě.

Vězněn byl nejdříve v Brně na Špilberku, odkud byl převezen do Sušilových kolejí, z nichž byl v létě 1940 transportován do Vratislavi (Breslavi). Odtud byl společně se svými spolupracovníky Janem Procházkou, Stanislavem Mazlem, Miloslavem Fialou, Čeňkem Hajdou, Josefem Ejemem a Františkem Švandou odeslán do Wohlau, později do bavorského Landsbergu a nakonec do berlínské věznice Alt Moabit.

Jako velezrádce

V procesu konaném u berlínského Volksgerichtu 13. dubna 1942 byl odsouzen pro přípravu velezrady a jednání nepřátelské vůči k trestu smrti a doživotní ztrátě čestných občanských práv. Při soudním jednání se choval statečně a bral všechnu vinu na sebe, čímž ostatním obžalovaným bezprostředně zachránil život. Den po vynesení rozsudku byl převezen do věznice v Berlíně - Plötzensee, kde následujících téměř pět měsíců čekal na smrt. Byl popraven 2. září 1942 krátce před pátou hodinou ránní. V roce 1946 byl posmrtně povýšen do hodnosti divizního generála.

Slavnostního odhalení pamětní desky pana generála Ždímalu se v Heřmanově zúčastnili:

- **plk. Dr. Eduard Stehlík** – 1. náměstek ředitele ústavu pro studium totalitních režimů, spisovatel a historik
- **pplk. Pavel Koutenský** – předseda okresního výboru Českého svazu bojovníků za svobodu
- **Karel Černý** – poslanec ČR a člen výboru pro obranu
- **Karel Linhart** – předseda okresní pobočky konfederace politických vězňů ve Žďáře nad Sázavou
- **nrtm. Radim Chrást** – místopředseda Československé obce legionářské jednoty Vysočina a svazu válečných veteránů kraje Vysočina
- **Dr. Václav Ždímal** – vnuk pana generála Ždímalu a další zástupci rodiny

Žďárský deník a týdeník Vysočina
9. 8. 2012